

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

Parliamentary Debates

KAMAR KHAS

Special Chamber

**PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGKAL KEEMPAT
MESYUARAT KEDUA**

K A N D U N G A N

UCAPAN DI BAWAH USUL BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN [P.M. 17]:

- **Permohonan Warganegara Perkara 15A Yang Tertunggak Lama**
- *YB. Tuan Chan Ming Kai (Alor Setar)* (Halaman 1)
- **Perkhidmatan dan Harga Tiket Penerbangan ke Sarawak**
- *YB. Tuan Wong Ling Bui (Sarikei)* (Halaman 2)

MALAYSIA
KAMAR KHAS
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGGAL KEEMPAT
MESYUARAT KEDUA

Selasa, 14 Disember 2021

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

*[Timbalan Yang di-Pertua (Dato' Mohd Rashid Hasnon)
mempengerusikan Mesyuarat]*

UCAPAN DI BAWAH USUL
BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN (P.M. 17)

Permohonan Warganegara Perkara 15A
Yang Tertunggak Lama

2.34 ptg.

Tuan Chan Ming Kai [Alor Setar]: Tuan Timbalan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Timbalan Menteri Dalam Negeri, disebabkan penukaran kerajaan dan penutupan kaunter menjelang PKPD, banyak urusan permohonan kewarganegaraan tergendala. Proses dan pelantikan semula Menteri menyebabkan fail permohonan perlu diangkat semula kepada Menteri baharu. Penutupan kaunter JPN Kedah menjelang PKPD juga merumitkan proses permohonan.

Kedadaan sebegini menyebabkan ada kes yang terlepas peluang untuk membuat rayuan semula selepas permohonan ditolak kerana umur pemohon telah melepasi syarat Perkara 15A iaitu umur pemohon tidak boleh melebihi 21 tahun. Minta Yang Berhormat Timbalan Menteri menjelaskan sepanjang proses penukaran Menteri KDN daripada Ahli Parlimen Pagoh kepada Ahli Parlimen Larut dan seterusnya lantikan semula Ahli Parlimen Larut sebagai Menteri KDN, berapakah fail permohonan terpaksa dikembalikan dan diangkat semula serta berapakah kes di antara ini yang melibatkan pemohon yang telah melepasi umur 21 tahun antara 2 tahun tersebut?

Adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri akan mengambil kira perkara tersebut supaya diberi kelonggaran atas kes-kes yang terlibat memandangkan peluang terakhir untuk mengemukakan permohonan baharu telah terjejas akibat daripada proses tergendala disebabkan oleh pelantikan semula Menteri KDN. Berikut adalah permohonan daripada keluarga di Kedah yang telah melebihi empat tahun yang masih belum dapat keputusan. Minta Yang Berhormat Timbalan Menteri menjelaskan mengapa kes-kes berikut memakan masa begitu lama. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Terima kasih Yang Berhormat Alor Setar. Sekarang saya jemput Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri atau Timbalannya menjawab, silakan.

2.35 ptg.**Timbalan Menteri Dalam Negeri II [Tuan Jonathan bin Yasin]:**

Selamat petang, Tuan Yang di-Pertua. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sebanyak 14,915 permohonan telah diangkat kepada Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri terdahulu. Walau bagaimanapun, berikutan perubahan pucuk pimpinan kerajaan, kesemua permohonan tersebut perlu diangkat semula untuk pertimbangan dan keputusan Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri.

Adalah dijelaskan bahawa Kementerian Dalam Negeri (KDN) tidak dapat memberi kelonggaran bagi pemohon yang telah melepasi umur 21 tahun untuk mengemukakan semula permohonan baharu di bawah Perkara 15A, Perlembagaan Persekutuan sekiranya permohonan terdahulu tidak diluluskan. Hal ini adalah selaras dengan peruntukan di bawah Perkara 15A, Bahagian III, Perlembagaan Persekutuan iaitu dinyatakan bahawa, *“Tertakluk kepada Perkara 18 iaitu Kerajaan Persekutuan boleh, dalam apa-apa hal keadaan khas yang difikirkannya patut, menyebabkan mana-mana orang yang di bawah umur 21 tahun didaftarkan sebagai warganegara”*.

Sehubungan itu, permohonan kewarganegaraan di bawah Perkara 15A adalah tetap tertakluk kepada permohonan kewarganegaraan bagi kanak-kanak di bawah umur 21 tahun pada tahun semasa permohonan dikemukakan sahaja selaras dengan Perlembagaan Persekutuan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, setiap permohonan dan dokumen sokongan yang dikemukakan dan ia diproses mengikut giliran yang sewajarnya sebelum sebarang keputusan dikeluarkan. Sehubungan dengan itu, tiada tempoh tertentu yang ditetapkan bagi pengeluaran keputusan dan ia berbeza mengikut keperluan dan fakta kes.

KDN sedang melaksanakan tindakan segera secara berperingkat terhadap semua permohonan kewarganegaraan yang diterima dan sentiasa berusaha untuk memudah cara permohonan berkenaan selagi ia selaras dengan perundangan yang berkuat-kuatan. Pihak kementerian ingin menegaskan di sini bahawa sebagai sebuah negara yang berdaulat, penganugerahan kewarganegaraan Malaysia merupakan anugerah tertinggi dan hak eksklusif Kerajaan Persekutuan yang tidak ditawarkan dan diberikan dengan sewenang-wenangnya. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

**Perkhidmatan dan Harga Tiket Penerbangan
ke Sarawak**

2.38 ptg.

Tuan Wong Ling Bui [Sarikei]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, saya mencadangkan sistem dari Sistem Penerbangan Malaysia (MAS) perlu diperbaiki. Hal ini kerana, apabila pengguna ingin menguruskan tiket terbuka (*open ticket*), pengguna tidak dapat menguruskannya melalui sistem MAS. Manakala, pengguna perlu menghubungi pejabat Malaysia Airlines melalui telefon untuk membuat urusan tiket terbuka (*open ticket*). Ia mengambil masa – Tuan Yang di-Pertua, saya minta buka pelitup muka. *[Sambil membuka pelitup muka]* Senang cakap.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Ya, sila buka. Dibenarkan.

Tuan Wong Ling Bui [Sarikei]: Melalui telefon untuk membuat urusan tiket terbuka (*open ticket*) ia mengambil masa menunggu sekurang-kurangnya

setengah jam baru dijawab oleh pihak MAS. Akan tetapi, dengan cara tertentu yang tidak cekap ini, pengguna hendaklah membuat urusan ke pejabat Malaysia Airlines di Stesen Sentral atau kaunter di KLIA. Dengan itu, kebanyakan bandar hanya dapat menguruskan tiket terbuka di lapangan terbang kerana tiada pejabat Malaysia Airlines (MAS) tempatan seperti Sarikei.

Selain itu, harga tiket Malaysia Airlines juga sangat mahal terutamanya tiket ke Sarawak. Contohnya penerbangan antara Kuala Lumpur dan Sibu, harga tiket ekonomi sehingga RM1,500 dan tiket perniagaan lebih daripada RM2,000 dalam dua bulan meningkat ini.

■1440

Di samping itu, minuman air panas tidak dihidangkan dalam kapal terbang semasa simbol tali pinggang keledar dinyalakan bagi Malaysia Airlines. Manakala, AirAsia menjual air sejuk dan air panas sepanjang penerbangan. Apakah sebab atau logik antara mereka? Jawatankuasa Pengurusan Bencana Negeri Sarawak (JPBNS) mengawal penerbangan mendarat di Sarawak. Pada fahaman saya, JPBNS selalu tidak membuat penyelarasan yang sewajarnya dengan pihak AirAsia sebelum membuat sebarang pengumuman.

Contohnya pada akhir bulan September tahun ini, Menteri Pengangkutan Sarawak telah mengumumkan kekerapan penerbangan Sarawak akan dipertingkatkan daripada 22 penerbangan seminggu kepada 87 penerbangan dan berkuat kuasa pada 1 Oktober 2021. Akan tetapi, pada 1 Oktober 2021 kekerapan penerbangan tidak ditambah seperti yang diumumkan. Saya diberitahu oleh pegawai AirAsia, mereka tidak mendapat arahan daripada pihak JPBNS mengenai pengumuman tersebut.

Selain itu, harga tiket penerbangan semasa Pilihan Raya Umum Negeri Sarawak yang akan datang adalah lebih mahal. Tarikh pengundian bagi Pilihan Raya Negeri Sarawak ialah pada 18 Disember 2021. Sebagai contoh, orang Sarawak ingin ke Sibu dari Kuala Lumpur pada hari 17 hari bulan, tambang penerbangan untuk kelas ekonomi Malaysian Airlines ialah RM1,522.18 dan jika mereka balik ke Kuala Lumpur pada 19 hari bulan selepas Pilihan Raya Umum Negeri Sarawak, tambang penerbangan kelas ekonomi Malaysian Airlines ialah RM1,499.18. Harga penerbangan tersebut amat mahal. Hal demikian pasti tidak menggalakkan rakyat Sarawak balik untuk melaksanakan hak demokrasi mereka.

Berdasarkan CEO AirAsia Malaysia, harga tiket adalah ditetapkan mengikut kekerapan penerbangan dan permintaan daripada pengguna. Oleh sebab itu, penerbangan dihadkan oleh JPBNS menyebabkan kekerapan penerbangan dikurangkan dan harga tiket ditingkatkan secara automatik oleh AirAsia melalui mekanisme harga dinamik berasaskan permintaan. Dengan ini, saya meminta Yang Berhormat Timbalan Menteri Pengangkutan menyatakan apakah langkah-langkah yang akan diambil untuk memperbaiki isu perkhidmatan dan isu harga tiket yang mahal. Sekian, terima kasih.

2.43 ptg.

Timbalan Menteri Pengangkutan [Dato' Henry Sum Agong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Tuan Wong Ling Biu dari Sarikei. Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Yang Berhormat, Malaysia Airlines Berhad (MAB) tidak lagi menawarkan sistem tiket terbuka (*open ticket*) sama ada secara atas talian atau pun di kaunter tiket. Setiap tempahan

tiket memerlukan penumpang memilih tarikh pergi dan pulang untuk setiap perjalanan. Walau bagaimanapun, penumpang masih boleh membuat pertukaran pada tarikh atau masa penerbangan melalui pusat panggilan MAB. Sebarang penukaran berkemungkinan dikenakan caj tambahan, tertakluk kepada terma dan syarat yang ditetapkan.

Bagi kemudahan untuk semua pelanggan, Pusat Khidmat Panggilan MAB beroperasi selama 24 jam setiap hari melalui talian 1-300-88-3000 bagi panggilan dalam Malaysia atau 7843-3000 bagi panggilan dari luar negara. Pihak MAB akan sentiasa memastikan keperluan dan permintaan pelanggan dapat dipenuhi serta sebarang isu berkaitan dapat diselesaikan dengan sebaiknya. Pihak MAB juga akan terus mempertingkatkan mutu perkhidmatan pusat panggilannya bagi memberikan perkhidmatan yang terbaik kepada pelanggan MAB.

Harga tiket penerbangan ditentukan menggunakan kaedah dinamik yang antara lain mengambil kira kadar penawaran dan permintaan yang didorong oleh pasaran. Harga tiket yang tinggi bagi penerbangan di antara Semenanjung dan Sarawak antara lain merupakan kesan daripada pelaksanaan had kapasiti penerbangan oleh kerajaan negeri dalam usaha untuk menangani penularan wabak COVID-19.

Sesi libat urus dengan pihak syarikat penerbangan Malaysia Airlines Berhad, AirAsia dan Malindo Air telah pun diadakan sebanyak dua kali iaitu pada 3 November 2021 dan 26 November 2021 bagi membincangkan isu berkaitan kenaikan harga tiket penerbangan, khususnya ke Sarawak.

Semasa sesi-sesi libat urus tersebut, Yang Berhormat Menteri Pengangkutan telah menekankan keperluan untuk pihak syarikat penerbangan mengurangkan harga tambang bagi membolehkan lebih ramai penumpang dapat menikmati tambang penerbangan yang lebih rendah pada tempoh akhir tahun ini.

Sejurus pertemuan tersebut, Malaysia Airlines dan AirAsia telah berjanji untuk menambah penerbangan tambahan ke Sarawak pada bulan Disember sekali gus berupaya mengurangkan kadar tambang ke negeri tersebut. Semua syarikat penerbangan negara telah menyatakan komitmen yang sama tertakluk kepada keputusan Kerajaan Negeri Sarawak membenarkan peningkatan kekerapan penerbangan bagi laluan-laluan ke pelbagai destinasi di Sarawak.

Pihak MAVCOM dan CAAM juga telah menyatakan kesediaan untuk meluluskan lebih banyak lagi kekerapan penerbangan. Jawatankuasa Pengurusan Bencana Sarawak dan Kementerian Pengangkutan Sarawak juga telah memutuskan untuk meningkatkan kekerapan penerbangan daripada 223 kepada 307 penerbangan seminggu ke Sarawak kepada Malaysia Airlines, Firefly, AirAsia, Malindo dan Scoot Singapura, bermula 4 Disember 2021 hingga 5 Januari 2022.

Kementerian Pengangkutan melalui MAVCOM sentiasa memantau harga tiket penerbangan bagi sektor Kuala Lumpur dan bandar-bandar utama di Sarawak termasuk pada musim perayaan. Berdasarkan pemantauan terkini yang dilaksanakan oleh MAVCOM pada 1 Disember 2021, kebanyakan penerbangan bagi laluan-laluan di antara Semenanjung Malaysia dan Sarawak bagi tarikh penerbangan di antara 8 hingga 31 Disember 2021 merekodkan harga tiket yang lebih rendah atau menghampiri purata harga tiket pada tahun 2019 bagi kebanyakan laluan.

Harga tiket penerbangan bagi laluan-laluan ke negeri Sarawak dijangka akan kembali ke paras purata apabila jumlah kekerapan penerbangan beroperasi seperti biasa.

■1450

Pada masa yang sama, Kerajaan Negeri Sarawak wajar mempertimbangkan untuk mempermudah protokol kesihatan bagi kemasukan penumpang ke Sarawak. Perkara ini juga perlu disokong oleh peningkatan keyakinan penumpang untuk terbang di fasa endemik. Bagi isu hidangan air panas di dalam kapal terbang pula, untuk makluman Yang Berhormat, simbol tali pinggang keledar dinyalakan ketika kapal berada pada kedudukan untuk berlepas, mendarat dan ketika keadaan cuaca yang kurang baik atau kurang stabil semasa penerbangan.

MAB dan AirAsia mengutamakan keselamatan penumpang dan krew penerbangan. Sebagai langkah berjaga-jaga, MAB dan AirAsia memilih untuk tidak menghidangkan air panas kerana dalam situasi kedudukan kapal yang tidak stabil, berkemungkinan besar akan mengakibatkan berlaku masalah seperti air panas tumpah sama ada daripada atau kepada pihak krew mahupun penumpang. Dasar ini diterima pakai sebagai amalan terbaik industri dan diterima oleh CAAM untuk operasi yang selamat.

Mengenai peningkatan kekerapan ke Sarawak untuk penerbangan dari Semenanjung Malaysia dan Sabah berkuat kuasa 1 Oktober 2021, AirAsia Berhad telah mendapat kelulusan untuk meningkatkan kekerapan ke Sarawak daripada lima kali seminggu kepada 32 kali seminggu bagi laluan-laluan di Sarawak. Kelulusan rasmi untuk peningkatan kekerapan ini diterima oleh AirAsia daripada Kementerian Pengangkutan Sarawak melalui suratnya bertarikh 30 September 2021.

Walau bagaimanapun, AirAsia serta syarikat penerbangan tempatan yang lain, tidak dapat mengoperasikan serta-merta penerbangan berdasarkan kekerapan tambahan yang diluluskan mulai 1 Oktober 2021 kerana faktor-faktor berikut perlu diambil kira;

- (i) ketersediaan pesawat untuk mengendalikan kekerapan tambahan;
- (ii) pemeriksaan penyelenggaraan mandatori yang perlu dilaksanakan sebelum pengaktifan pesawat tambahan yang diperlukan untuk mengendalikan kekerapan tambahan;
- (iii) tempoh masa yang secukupnya untuk penjualan tiket bagi kekerapan tambahan;
- (iv) pengaktifan semula tenaga manusia terutama juruterbang dan kru kabin untuk operasi penerbangan bagi kekerapan tambahan; dan
- (v) keperluan kawal selia mandatori iaitu mendapatkan kelulusan slot daripada National Slots Coordination Malaysia (NSCM) dan kelulusan penerbangan daripada MAVCOM dan CAAM sebelum menjual tiket penerbangan bagi kekerapan tambahan di laman web.

Setelah perkara-perkara di atas diselesaikan, AirAsia telah memulakan penjualan tiket penerbangan bagi kekerapan tambahan yang diluluskan berkuat kuasa 8 Oktober 2021. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Mohd Rashid Hasnon]: Terima kasih, Yang Berhormat Timbalan Menteri. Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Kamar Khas hari ini ditangguhkan sehingga jam 2.30 petang esok, Rabu, 15 Disember 2021. Terima kasih Ahli-ahli Yang Berhormat.

[Kamar Khas ditangguhkan pada pukul 2.54 petang]

|